

10

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ – ΑΜΕΣΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ PRONOMI DIRETTI

Αντικαθιστά το άμεσο αντικείμενο και μεταφράζεται με αιτιατική. Απαντά στην ερώτηση “ποιον;” (“chi?”) ή “τι;” (“che” / “che cosa?”):

Carla saluta Paolo: **lo** saluta

(saluta **lui**)

Ammiro Luisa: **la** ammiro

(ammiro **lei**)

τον χαιρετά

(χαιρετά **αυτόν**)

τη θαυμάζω

(θαυμάζω **αυτήν**)

Ασθενής τύπος (forma atona)

Ti amerò per sempre!

Li conosco dall' anno scorso.

Θα **σ'** αγαπώ για πάντα!

Τους γνωρίζω από πέρυσι.

Forma atona / Ασθενής τύπος			
mi		με	
ti		σε	
lo		τον	
la		την	
ci	invita	μας	προσκαλεί
vi		σας	
li		τους	
le		τις	

Ισχυρός τύπος (forma tonica)

Αυτός ο τύπος των pronomi diretti εμπεριέχει μια ιδιαίτερη έμφαση:

Amo solo **te**.

Rispetto **lui**, ma non sua moglie.

Αγαπώ μόνο **εσένα**.

Εκτιμώ **αυτόν**, αλλά όχι τη γυναίκα του.

Forma tonica / Ισχυρός τύπος				
Singolare	invita	me	προσκαλεί	εμένα
		te		εσένα
		lui		αυτόν
		lei		αυτήν
Plurale		noi		εμάς
		voi		εσάς
		loro		αυτούς, αυτές

Ο τύπος ευγένειας (la forma di cortesia)

Ασθενής τύπος

Professore, / Professoressa,	la / La	invitiamo a pranzo.
Signor de Martino, / Signora de Martino,		prego di aspettare fuori.
Dottore, / Dottoressa,		vengo a trovare domani.
Signor Pitti, / Signorina Pitti,		chiamerò io!

Ισχυρός τύπος

Saluta	Lei (Signore, Signora)	Χαιρετά	εσάς (Κύριε, Κυρία)
	Loro (Signori, Signore)		εσάς (Κύριοι, Κυρίες)

Οι τύποι **La** και **Lei** διατηρούν συνήθως, ακόμη και εντός της πρότασης, το αρχικό γράμμα κεφαλαίο: Signor Grassi, arriverò **La**, e a presto!

Θέση των pronomi diretti

Ασθενής τύπος

α) αντωνυμία + ρηματικός τύπος

Mi chiamano Mimi.

La aprite, per favore?

Vi incontrerò a Salonicco.

Ti ringrazio di tutto!

Με φωνάζουν Μιμή.

Την ανοίγετε, παρακαλώ;

Θα **σας** συναντήσω στη Θεσσαλονίκη.

Σε ευχαριστώ για όλα!

β) απαρέμφοτο / γερούνδιο / παθητική μετοχή + αντωνυμία (σε μία λέξη)

Lieto di conoscer**La**!

Ho cercato di aiutar**ti**.

Studiand**o**, l' ho imparato.

Vist**a**, se ne innamorò perdutoamente.

Χαίρομαι που **σας** γνωρίζω!

Προσπάθησα να **σε** βοηθήσω.

Μελετώντας **το**, το έμαθα.

Μόλις **την** είδε, την ερωτεύτηκε τρελά.

γ) προστακτική (β' ενικό, α' και β' πληθυντικό)

Scus**ami** tanto!

Ascoltiam**ola** attentamente!

Svegliat**eli** alle otto!

Με συγχωρείς πολύ!

Ας **την** ακούσουμε προσεκτικά!

Ξυπνήστε **τους** στις οχτώ!

β) **απαρέμφατο/γερούνδιο/παθητική μετοχή+αντωνυμία (σε μία λέξη)**

Non è gentile chiedergli sempre favori.

È necessario spiegar^{ti} tutto.

Vado dalla nonna per farle un po' di compagnia.

Dicendole addio, ha pianto.

Dettagli tutta la verità, siamo tornati amici come prima.

Δεν είναι ευγενικό να του ζητάμε πάντα χάρες.

Είναι ανάγκη να σου τα εξηγήσω όλα.

Πάω στη γιαγιά να της κάνω λίγη παρέα.

Αποχαιρετώντας την, έκλαψε.

Όταν του είπα όλη την αλήθεια, ξαναγίναμε φίλοι όπως πριν.

γ) **προστακτική (β' ενικό, α' και β' πληθυντικό)**

Promettimi di non dir niente a nessuno.

Offriamole un mazzo di fiori!

Mandateci una cartolina da Tokyo!

Υποσχέσου μου να μην πεις τίποτα σε κανέναν.

Ας της προσφέρουμε ένα μπουκέτο λουλούδια!

Στείλτε μας μια κάρτα από το Τόκιο!

δ) με τα **τροπικά ρήματα** (verbi servili) **volere, potere, dovere**, καθώς και με το **saper** και τα ρήματα κίνησης/στάσης **andare, venire, passare, stare**, τα pronomi indiretti συντάσσονται με δύο τρόπους:

Vi vorrei presentare il mio fidanzato.

Le possiamo regalare una bambola.

Gli devi rispondere entro domani.

Mi saprebbe dire dov' è piazza San Marco?

Ti vado a prendere un panino?

Vi vengo a portare il cd che mi avete chiesto.

Ma cosa **mi** vieni a dire?

Non **Le** sto a raccontare tutti i miei problemi!

Vorrei presentar^{vi} il mio fidanzato.

Possiamo regalar^{le} una bambola.

Devi risponder^{gli} entro domani.

Saprebbe dir^{mi} dov' è piazza San Marco?

Vado a prender^{ti} un panino?

Vengo a portar^{vi} il cd che mi avete chiesto.

Ma cosa vieni a dir^{mi}?

Non sto a raccontar^{le} tutti i miei problemi!

ε) με το **ecco**:

Eccoti il dizionario che cercavi!

Ecco^{Le} il resto!

(=ecco a te)

(=ecco a Lei)

Ισχυρός τύπος

Η θέση του είναι ελεύθερη, πριν ή μετά το ρήμα.

Lo dico a te

|| = A te lo dico.

Μη συμφωνία της παθητικής μετοχής με τα pronomi indiretti

Αντίθετα από τα pronomi diretti, όταν τα pronomi indiretti προηγούνται του ρήματος η παθητική μετοχή δεν μεταβάλλεται, επειδή **δεν συμφωνεί** με την αντωνυμία αντικείμενο

- Hai telefonato ad Andrea ?	- Sì, gli ho telefonato.
- Hai telefonato a Sandra ?	- Sì, le ho telefonato.
- Hai telefonato ad Andrea e Sandra ?	- Sì, gli ho telefonato.
- Hai telefonato a Caterina e Sandra ?	- Sì, gli ho telefonato.
- Mi avete telefonato?	- Sì, ti abbiamo telefonato.

Αλλά: στις περιπτώσεις που το pronome indiretto βρίσκεται

α) δίπλα σε σύνθετους χρόνους ενεργητικών ρημάτων με βοηθητικό το essere,

β) στη forma riflessiva, και

γ) στη forma passiva,

η παθητική μετοχή συμφωνεί με το υποκείμενο (► κεφ. 27 Il Passato Prossimo):

Gli spaghetti ti sono piaciuti?, **Mi** sono rimasti pochi **euro** in tasca, Non **mi** è bastato **il denaro**, **Mi** si è spezzato **il cuore**, **Mi** si è rotta **la giacca** nuova, **Ci** sono state date **informazioni** molto utili.

Σημείωση:

Σε ορισμένες περιοχές της Ιταλίας στην καθομιλουμένη γλώσσα χρησιμοποιείται εσφαλμένα ο τύπος **gli**, εκτός από το αρσενικό, και για το θηλυκό (αντί του **le**):

Giovanna non si fa sentire da due giorni; diamo**gli** un colpo di telefono!

(αντί: Giovanna non si fa sentire da due giorni; diamo**le** un colpo di telefono!)

Προσοχή:

Οι παρακάτω περιπτώσεις, ενώ στα ελληνική γλώσσα μεταφράζονται με αιτιατική, στην ιταλική συντάσσονται με pronomi indiretti:

Gli voglio bene.

Le voglio bene.

Gli domando/chiedo qualcosa.

Le domando/chiedo qualcosa.

Le dispiace di vederlo soffrire.

Non **gli** interessa la politica.

Che **le** importa ciò che dice la gente?

Non **le** riguardano i fatti miei.

Gli conviene questa proposta di lavoro.

Gli hanno sparato.

Morto Filippo, **gli** successe il figlio Alessandro.

(<voglio bene **a lui** = **τον** αγαπώ).

(<voglio bene **a lei** = **την** αγαπώ).

(<domando/chiedo **a lui** = **τον** ρωτώ).

(<domando/chiedo **a lei** = **τη** ρωτώ).

[<dispiace **a lei** = **τη** λυπεί (λυπάται)].

(<non interessa **a lui** = δεν **τον** ενδιαφέρει).

(<importa **a lei** = **την** ενδιαφέρει).

(<riguardano **a lei** = **την** αφορούν).

(<conviene **a lui** = **τον** συμφέρει).

(<hanno sparato **a lui** = **τον** πυροβόλησαν).

(<successe **a lui** = **τον** διαδέχτηκε).